

עפ"ג 32962/05/21 - אחמד אלחמידי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

14 יולי 2021
עפ"ג 32962-05-21 אלחמידי נ' מדינת
ישראל

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן
כבוד השופט אריאל חזק
כבוד השופטת גילת שלו

אחמד אלחמידי

המערער:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום באר שבע, כבוד השופט יואב עטר, מיום 21.04.21 מת.פ. 68896-12-19.

נוכחים:

המערער ובא-כוחו, עו"ד אדגר קריסטל

ב"כ המשיבה, עו"ד יריב צרי

פסק דין

המערער הורשע על פי הודאתו בשתי עבירות של גניבת רכב, לפי סעיף 413ב(ב) בחוק העונשין, התשל"ז-1977.

כתב האישום המתוקן, שהמערער הודה בעובדותיו, מציין, כי אחרים קשרו קשר עם אחמד אלעסלה (להלן: "אחמד") להעביר כלי רכב גנובים מישראל לתחומי הרשות הפלשתינית. ובהמשך, האחרים גנבו רכב ממושב ניר משה, ולמחרת האחרים ואחמד גנבו רכב ממושב ניר עקיבא. אחרי כל אחת מהגניבות, הרכב הגנוב הובא למקום מסוים סמוך לשוב אום בטיין. אחרי הגניבה הראשונה, אחמד הודיע למערער שהרכב הגנוב נמצא במקום אליו הובא והמערער הסיע את הרכב הגנוב והעבירו לתחומי הרש"פ בכוונה שלא להחזירו לבעליו. ואחרי הגניבה השניה, אחמד אלעסלה והמערער הגיעו יחד למקום אליו הובא הרכב הגנוב, המערער נהג ברכב הגנוב והעבירו לשטחי הרש"פ בכוונה שלא להחזיר לבעליו, ואחמד ליווה אותו ברכב גנוב אחר.

הודאת המערער ניתנה במסגרת הסדר דיוני שלא כלל הסכמה לענין העונש.

בעת ביצוע העבירות היה המערער צעיר מגיל 21 ובהתחשב בכך, שירות המבחן התבקש להגיש עליו תסקיר לעונש.

בתסקיר שירות המבחן צוינו בין היתר הדברים הבאים: המערער בן 20, רווק. נעדר עבר פלילי. מצוי בהליכי קבלה לתפקיד מדריך שיקום. סיים 12 שנות לימוד עם בגרות מלאה ובסיום לימודיו קיבל תעודת הצטיינות חברתית. לאחר סיום לימודיו סיים בהצלחה קורס "הכנה לעולם העבודה ועברית תעסוקתית" במסגרת המחלקה לשירותים חברתיים בשוב שגב שלום. לאחר מכן השתלב במכינה מטעם עמותת "אחרי", במסגרתה נבחן בבחינה פסיכומטרית. הוא מעוניין להשתלב בלימודים אקדמיים בתחום הסיעוד או לרפואה. המערער תיאר יחסים מורכבים בין הוריו, שהתגרשו על רקע

אלימות מצד אביו כלפי אמו, וציין שהקשר עם אביו נותק ובעקבות כך הוא חש מחויבות לדאוג לאמו ולאחיו ולהוות לאחיו מודל חיובי לחיקוי. שלל שימוש בחומרים ממכרים. המערער הודה בעבירות שביצע ולקח עליהן אחריות מלאה. סיפר כי שותפו למעשה הוא שכנו ובפעם הראשונה הוא הציע לו תמורה כספית עבור הנהיגה ברכב והוא הסכים, למרות שידע שהרכב לא יחזור לבעליו. ובפעם השנייה הוא שוב הציע לו לנהוג ברכב גנוב בתמורה לתשלום, המערער לא רצה לעשות זאת אך חווה תחושת לחץ והתקשה לסרב. ציין כי כבר בחקירתו הודה במעשים והיה חשוב לו לקחת אחריות עליהם. ושהוא חש בושה וחרטה עמוקה ועורך מאמץ להתרחק מגורמים שוליים.

שירות המבחן התרשם כי המערער חשוף להתנהגות עבריינית במשפחת מוצאו ובסביבתו החברתית; אך הוא אינו בעל דפוסים עברייניים; הוא מבין את חומרת מעשיו; שאיפותיו נורמטיביות; הוא מגלה נכונות להשתלב בתהליך טיפולי שיקומי; מגלה אמפטיה לנפגעי העבירה; משתף פעולה באופן מלא ונתרם מההליך הטיפולי שהחל בו; וההליך המשפטי מהווה עבורו גורם מרתיע. והמליץ להטיל עליו 350 שעות של"צ, וצו מבחן למשך שנה.

התביעה עתרה לקבוע מתחם עונש כולל לשתי העבירות, הנע בין 18 ל- 36 חודשי מאסר בפועל, וביקשה למקם את עונשו של המערער בחלקו התחתון של המתחם, ולהטיל עליו בנוסף מאסר על תנאי מרתיע, קנס, פיצוי למתלוננים והתחייבות.

ההגנה טענה שעניינו של המערער מצדיק לסטות ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום ולאמץ את המלצת שירות המבחן, וביקשה להתחשב במערער בקביעת הפיצוי והקנס.

בית המשפט עמד על חומרת עבירת גניבת הרכב ועל הנזקים הטמונים בה; על הערכים המוגנים; ועל מדיניות הענישה, תוך הפנייה לפסיקה; ועמד על נסיבות ביצוע העבירות; וקבע כי מתחם העונש ההולם למעשי המערער נע בין 16 ל- 34 חודשי מאסר בפועל. בקביעת העונש, בית המשפט התחשב בנסיבותיו של המערער לקולה ולחומרה ובפוטנציאל השיקום שלו, וקבע שיש לחרוג במידה מסוימת ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, ולקצר את תקופת המאסר של המערער, והטיל על המערער 13 חודשי מאסר בפועל, 10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת רכוש מסוג פשע. 5 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת רכוש מסוג עוון. קנס בסך ₪ 2,000 ופיצוי לכל אחד מהמתלוננים בסך ₪ 3,500.

מכאן הערעור.

ב"כ המערער טען, בעיקר, כי בית המשפט שקל לחובת המערער נתונים שאינם מצוינים בכתב האישום שהמערער הודה בעובדותיו, שגם אינם עולים בקנה אחד עם העובדות הנטענות. כך בנוגע לקביעת בית המשפט שמדובר במעשים מתוכננים שבוצעו תוך התארגנות וחלוקת תפקידים בין עבריינים; ובנוגע להתפרסות הגאוגרפית הרחבה של מעשי העבירות. וטען, שנתוני חומרה אלה השפיעו על קביעת הרף התחתון של המתחם ועל עונשו של המערער. עוד נטען, כי בית המשפט קמא שגה בהנחתו שהמערער לא החל כל הליך טיפולי. ושממתחם העונש ההולם שקבע הושפע מפסקי דין שנסיבותיהם שונות לחומרה מענייננו. ונטען, כי נסיבות ביצוע העבירה ונסיבות המערער מצדיקות קביעת עונשו של המערער בחריגה ממתחם העונש ההולם, משיקולי שיקום. ובית המשפט התבקש להקל בעונשו של המערער, להטיל עליו מאסר בעבודות שירות ולהעמיד את תקופת המאסר על תנאי של ה- 10 חודשים, על 9 חודשים, כדי לאפשר בעתיד את הגמישות הדרושה.

ב"כ המשיבה טען כי אמנם אין למערער דפוסים עברייניים עמוקים, אולם הוא ביצע שתי עבירות ובנסיבות אין מקום

להתערב בגזר הדין.

קראנו את כל החומרים הנוגעים לעניין, ושמענו את טיעוני הצדדים, והחלטנו לקבל את הערעור.

אכן, תופעת גניבת כלי הרכב בישראל רחבה, מטרידה, וגורמת נזקים משמעותיים לפרט ולציבור.

גניבת כלי רכב לשם העברתם לשטחי הרש"פ מאופיינת בחומרה יתרה, שכן גניבה כזו כרוכה בדרך כלל בתכנון מוקדם ובמעורבות של מספר אנשים, והסיכוי למצוא את כלי הרכב הגנובים זעום.

מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלה הינה של רצינות וחומרה וככלל הענישה כוללת מרכיב של מאסר בפועל לתקופה משמעותית, גם כשמדובר בנאשמים צעירים או נעדרי עבר פלילי. (ראה, מיני רבים, ע"פ 7163/13 **כסוואני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (03.08.2014); רע"פ 7890/10 **מליטאת נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (01.11.2010)). - רע"פ 9269/17 **ראמי אבו עיזא נ' מדינת ישראל** (15.01.18)).

כידוע, מתחם העונש ההולם מושפע בין היתר מנסיבות ביצוע העבירה וממידת אשמו של הנאשם. וכאן, בית המשפט שקל לחובת המערער נתונים הנוגעים לתכנון הכולל של גניבת כלי הרכב ואת העובדה שהעבירות בוצעו במרחק ממקום מגורי המעורבים. בזמן שכתב האישום שהמערער הודה בעובדותיו הפריד בצורה ברורה בין קושרי הקשר והגנבים, לבין המערער - שלא נטל חלק בקשירת הקשר, בגניבה, ובהעברת כלי הרכב הגנובים לאזור אום בטין, ולא נטען לגביו שהוא הכיר את המעורבים האחרים מלבד אחמד. ובעוד שהגניבות עצמן בוצעו באזור גאוגרפי המרוחק מהמקום שאליו הובאו כלי הרכב, הרי שהמקום אליו הובאו כלי הרכב - שהוא נקודת ההתייחסות הקשורה למערער - איננו מרוחק ממקום מגורי המערער. כך שנתונים אלה לא היו צריכים לעמוד למערער לרועץ.

בעת ביצוע העבירות היה המערער כבן 19. עד להסתבכותו בעבירות הוא ניהל אורח חיים נורמטיבי. הוא סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות מלאה, ואף קיבל תעודת הצטיינות חברתית. לאחר סיום לימודיו השתלב בקורס הכנה לעולם העבודה ועברית תעסוקתית, ובמכינה של עמותת "אחרי" ונבחן בבחינת הפסיכומטרי. והוא שואף להשתלב בלימודים אקדמאיים בתחום הסיעוד או הרפואה. וכיום הוא עובד כמדריך שיקומי לפגועי נפש.

המערער לקח אחריות מלאה על מעשיו, הודה בהם במשטרה ובבית המשפט. והביע עליהם חרטה וצער. הוא שהה בתנאים מגבילים למשך כחצי שנה. שיתף פעולה עם שירות המבחן. שולב במשך תקופה ארוכה בשיחות פרטניות. והתרשמות שירות המבחן ממנו ומסיכויי שיקומו חיובית ביותר.

בית המשפט קמא ראה בפוטנציאל השיקום של המערער סיבה לסטות ממתחם העונש ההולם.

על רקע כלל הנתונים והנסיבות כמתואר, אנו סבורים שהשילוב של מאסר בעבודות שירות לתקופה המרבית, עם מבחן למשך שנה, נותן מענה הולם יותר למכלול שיקולי הענישה הנוגעים לענין ויש בו כדי להשיג בצורה טובה יותר את טובת הציבור במובנה הרחב.

אשר על כן אנו מעמידים את תקופת המאסר בפועל של המערער על 9 חודשים. אם המערער ימצא מתאים לכך הוא יוכל לשאת את המאסר בעבודות שירות. לצד זה, אנו קובעים למערער תקופת מבחן של שנה מהיום. הוסברה למערער מהות המבחן וחובתו לעמוד בתנאים שיקבעו לו, והאפשרות להפקיע את צו המבחן ולהטיל עליו עונש אחר על העבירות שביצע, והוא הסכים לכך. בנסיבות, לא מצאנו מקום להתערב בעונש המאסר על תנאי.

אנו קובעים את הערעור לדיון ליום 6/10/2021 בשעה 09:00. לקראת מועד זה, הממונה על עבודות השרות מתבקש להעביר לבית המשפט את חוות דעתו בנוגע להתאמת המערער לביצוע עבודות שרות.

ניתן להשיג את המערער באמצעות בא כוחו בטלפון 054-5504099 ופקס 08-6489647.

מזכירות בית המשפט מתבקשת להעביר את פסק הדין לממונה על עבודות השרות ולשרות המבחן.

מועד הדיון הודע למערער.

לבקשת המערער, כספי הפיצויים והקנס שנקבעו לו, ישולמו מתוך הפקדון שהמערער הפקיד בתיק מ"ת 68910-12-19.

ניתן והודע היום ה' אב תשפ"א, 14/07/2021 במעמד הנוכחים.

גילת שלו, שופטת

אריאל חזק, שופט

אליהו ביתן, סגן נשיאה